

3. SEMINÁŘ

Blankosměnka, převody směnek a dalších cenných papírů

A. K seminářům obecně

Předmět není ukončen zápočtovým testem. Podmínkou získání zápočtu je aktivní průběžná účast v seminářích. Znalosti a orientace v problematice práva cenných papírů tak budou vyžadovány průběžně v každém semináři – včetně toho prvního. Pouhá fyzická přítomnost na semináři není podstatná.

Nepřítomnost ano. Před každým seminářem je třeba:

- pochtivě přečíst povinnou literaturu k danému tématu (jde o běžně dostupné zdroje),*
- připravit si výklad ke každému z klíčových slov,*
- vypracovat zadání a připravit si odpovědi na všechny zadané otázky.*

Seminář povedu tak, že budu konfrontovat Vaše odpovědi a názory k zadaným otázkám a klíčovým slovům (budou-li nějaké) s těmi svými. Pokud zjistím zjevnou neznalost, je zřejmé, že účast pro vás prostě nebyla přínosná tak, jak mohla (a měla) být. Seminář Vám proto započtu až poté, co prokážete přiměřenou znalost příslušné náplně semináře (klíčová slova, zadání, úkoly, otázky) v rámci konzultací. Můžete přijít kdykoliv v konzultačních hodinách bez předchozího ohlášení. Pro zápočet je potřeba absolvovat všechny semináře (resp. si je nahradit v rámci konzultací).

Pro informaci aktuální stav přednášek:

Datum	Téma přednášky
26. 9. 2018	Úvod do problematiky cenných papírů
3. 10. 2018	Základy směnečného a šekového práva, účastníci směnky a šeku
10. 10. 2018	Náležitosti směnky/šeku a podepisování směnek/šeků
17. 10. 2018	Blankosměnka, aval
24. 10. 2018	Převody cenných papírů
31. 10. 2018	Uplatňování směnečných práv, placení směnky, postih
7. 11. 2018	Dluhopisy a hybridní dluhopisy a jejich využití v praxi
14. 11. 2018	Nabídky převzetí, sell-out, squeeze-out, kótované cenné papíry
21. 11. 2018	Účastnické cenné papíry, akcie a jejich druhy, převody akcií, aktuální judikatura, akcionářské dohody (přednáší Zdeněk Houdek)
28. 11. 2018	Kryptoměny jako alternativní investice a jejich regulace (host: J. Šovar)
5. 12. 2018	Insider trading, manipulace na kapitálovém trhu, nařízení MAR
12. 12. 2018	Kapitálový trh z pohledu investora, obchodník s cennými papíry (host Z. Husták)
19. 12. 2018	Veřejná nabídka cenných papírů, prospekt, opakování, aktuální judikatura, ukázky zkuškového testu

Konzultace každý čt od 13.45-15,00 v místnosti 248

B. Povinná četba před seminářem (bez ní to opravdu nepůjde)

- Vítek, Jindřich in Kotásek, Josef a kol. Právo cenných papírů. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 145 – 146; s. 158 – 168.
- Chalupa, Ivan a Reiterman, David. Cenné papíry, C.H.Beck, 2014), s. 1–13; 152 – 161.
- Kotásek, Josef. Zákon směnečný a šekový. Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 106 – 167; 286 – 293 (jde o komentáře k § 10 – 20 a § 69, komentář je k dispozici v ASPI u příslušných ustanovení SŠZ).
- Kovařík, Zdeněk. Zákon směnečný a šekový. Komentář. Nejlépe 4. nebo kterékoliv pozdější vydání. Praha: C. H. Beck, komentáře k čl. I § 10 – § 20, § 69 zákona.

C. Další doporučená literatura

- rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1621/2006, ze dne 17. 12. 2008 (forma dohody o směnečném vyplňovacím právu)
- usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2344/2015, ze dne 27.10.2015
- DOBEŠ, Matěj. Převod směnky deponované u soudu. *Právní rozhledy*, 2016, roč. 24, č. 8, s. 293–296. ISSN 1210–6410.

D. Co by vám mělo být zhruba jasné na základě četby (tj. ještě před samotným seminářem)

- a) Základní způsoby převodu směnečných práv
- b) Podmíněný indosament
- c) Částečný indosament
- d) Složky vyplněného rubopisu
- e) Účinky rubopisu
- f) Exonerační indosament
- g) Rektarubopis (přímý indosament)
- h) Prokuraindosament (zmocňovací rubopis)
- i) Zástavní rubopis
- j) Zpětný rubopis
- k) Podindosament
- l) Blankotradice
- m) Blankosměnka
- n) Směnečné vyplňovací právo
- o) Dohoda o směnečném vyplňovacím právu a její forma
- p) Námitka protisměnečného doplnění blankosměnky
- q) Neoprávněná změna textu směnky
- r) Nuzná směnka
- s) Smlouva na řad

Konzultace každý čt od 13.45-15,00 v místnosti 248

E. Klíčová slova a okruhy k diskusi (před seminářem si ověřte, zda jste schopni ke každému z pojmů podat výklad)

Cesse, rubopis, indosament, indosant, indosatář, směnečné vyplňovací právo, exonerační indosament, přímý rubopis, rektaindosament, podrubopis, subindosament, prokuraindosament, garanční efekt rubopis, legitimační účinky rubopisu, transportní (převodní) efekt rubopisu, rektasměnka, rektadoložka, zpětný rubopis

F. Zadání na seminář (vypracujte před seminářem!)

1. Kdo rozhoduje o převoditelnosti směnky? Lze způsob převodu směnečných práv při oběhu směnky měnit? Kolik možností převodu směnečných práv má vlastně remitent vystavené směnky na výběr? Svůj názor zdůvodněte (variantně pro rekta- a ordresměnky).
2. Lze indosovat směnku i v průběhu řízení?
3. Jak poznáte směnku, která se převádí cessí? Lze cessí převést akcii nebo kmenový list?
4. Z kolika částí se skládá vyplněný rubopis?
5. Je podmíněný rubopis platný? Jak je tomu u částečného rubopisu?
6. V čem spočívá zvláštnost podindosamentu?
7. Co je to zpětný rubopis? Demonstrujte svou odpověď na příkladu.
8. Je nějaký rozdíl mezi rektadoložkou výstavce a indosanta, popř. jaký?
9. Co je blankotradice a co je jejím předpokladem? Jaké jsou výhody blankotradice a v čem tkví její rizika? Lze ji využít u akcií či kmenových listů?
10. Vyplňte tabulku dle legendy:

	Indosament	Cesse
Nabývání práv (originární vs. derivativní)		
Dopad na námitky z vlastních vztahů		
Odpovědnost převodce		
Forma převodu		
Nutnost předání listiny		
Legitimace věřitele		
Nutnost informovat dlužníka		
Možnost dalšího převodu a jeho podoba		

Konzultace každý čt od 13.45-15,00 v místnosti 248

11. Vyplňte tabulku týkající se zvláštních druhů rubopisů dle legendy:

Název	Latinské označení	Účinky	Označení doložky	Příkladné znění	Možnost dalšího převodu
přímý					
			negativní ordredoložka		
				in procura	
		pouze legitimační účinek			
	Reverzní				
		účinky cesse			

12. Vytvořte příklady různých indosamentů. Bude se lišit formulace indosamentu umístěného na líci a na rubu směnky? Je nějaké další místo, kam lze indosament umístit?

Konzultace každý čt od 13.45-15,00 v místnosti 248

13. Posuďte platnost vyobrazené směnky. Jde o směnku vlastní nebo cizí? Jak je určena splatnost směnky? Na jakou částku byla směnka vystavena?

Horní Lhota, 12.9.2013, ve 12:10

Místo a datum vystavení (měsíc slovy)

12.11.2016

údaj splatnosti

Za tuto směnku zaplaťte na řad Janu Drátěnému, bytem Hlavní 56, 60200 Brno, částku 2.000,-Kč (slovy: dvěstěkorunčeských).

Směnečník:

KLX, a.s., IČ 4987562, se sídlem Jiráskova 48, 61200 Brno

Akceptuji, 12.9.2013

Kedluben Jaroslav

Výstavce:

Pavel Drátěný, Hlavní 56, 60200

Drátěný Pavel

Za mě nikoli na řad Janu Podajnému, bytem Slováčkova 34, 61400 Praha

Dratěny Jan

Za mě na řad Pavlíně Zelené, Cyrilov 68, 59461 Cyrilov

Podajny Jan

Za mě na řad Jindřichu Odvážnému, Konečného náměstí 8, 61200 Brno – sine obligo.

Zelená Paulína

Za mě na řad Kateřině Novotné

V Brně dne 1. 1. 2017

Filip Chmelák

- Jak se označuje převodní doložka uvedená na prvním místě? O jaký druh indosamentu jde? Jaké má účinky? Komu odpovídá Jan Drátěný za přijetí a zaplacení směnky?
- O jaký druh indosamentu jde ve druhém případě? Kdo je indosant a kdo indosatář?
- Jak se označuje převodní doložka ve třetím případě? Komu Paulína Zelená odpovídá za přijetí a zaplacení směnky? Může se věřitel domáhat zaplacení směnky i po Janě Zelené?
- Jaké účinky má rubopis umístěný na čtvrtém místě? (zaměřte se na datum)

Konzultace každý čt od 13.45-15,00 v místnosti 248

14. Klient Vám k posouzení předložil dvě platné směnky, jejichž rubové strany vidíte níže vyobrazené.

Za mě na řad Karlovi Novotnému

Jana Malá

Karel Novotný

Jan Adámek

Za mě nikoli na řad Kateřině Brabencové

Jakub Štastný

Kateřina Brabencová

Za mě na řad Haně Havlíčkové

Karel Smutný

Za mě na řad Filipovi Nedomovi - bez závazku

Hana Havlíčková

Za mě na řad Evě Novákové - in procura

Filip Nedoma

Za mě na řad Vlastě Smetanové

Eva Nováková

- a) Určete u každé směnky jednotlivé druhy indosamentů na jejich rubu. Jaké mají účinky? U jednotlivých převodních doložek určete kdo je indosant a kdo indosatář.
  - b) Komu bude za přijetí a zaplacení odpovídat Jakub Štastný?
  - c) S jakými účinky převedla směnku Eva Nováková?
15. Jako právní zástupce máte formulovat Dohodu o vyplňovacím právu. Sestavte přehled klíčových problémů a rizik z pohledu věřitele a z pohledu dlužníka a navrhněte příslušné smluvní ujednání.
16. Může být k jedné listině uděleno více vyplňovacích práv? Jaká jsou rizika avalování směnky (z pohledu i avala i avaláta)?
17. Jak předejít rizikům falšování, zfalšování a jiným nekalým úpravám textu ve smyslu § 69 ZSŠ? Postačí vám běžná fotokopie směnky?
18. Jaké jsou možnosti vidimace a legalizace u směnky?
19. Jaké jsou výhody a nevýhody směnečných formulářů?
20. Připouští právní úprava existenci směnek na doručitele? Pokud ne, navrhněte postup, jak s využitím nevyplněného rubopisu a redukce účastníků cizí směnky dosáhnout obdobných účinků.